Poštnina plačana v gotovini

Cena 1 Din

Mariborski Večernik »JUTRA«

Leto I. (VIII.), štev. 163 Maribor, sreda, 16. novembra 1927

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 14.400
Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon: Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vlada in opozicija pripravljeni na nove boje

NOTRANJE TEŽKOČE V RADIKALNEM KLUBU, VEDNO ČVRSTEJŠA OPOZICIJA.

BEOGRAD, 16. novembra. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da tudi na seji ministrskega sveta, ki se je vršila pod predsedstvom kralja, ni bilo mogoče poravnati nasprotstev, ki vladajo v vladni koaliciji. Finančni minister je namreč zahteval pri razpravi o proračunu brezpogojno črtanje vseh nepotrebnih izdatkov, posebno pa izločitev vseh investicij iz rednega proračuna. Razen ministrskega predsednika so se izrekli vsi ostali ministri proti načrtu dr. Markovića. Navzoči kralj je pomiril le s kompromisom. Oba tabora sta se namreč sporazumela, da ne bosta do rešitve proračuna, finančnega in stavbnega programa zahtevala nobenih izprememb v kabinetu, tako da bi postala vladna kriza aktualna šele po sprejetju proračuna.

Za mučni položaj vladne koalicije je vsekakor merodajno razpoloženje v parlamentarnih odborih, kjer se je razvila vrsta konfliktov med radikali in Demokratsko Zajednico, tako da je ministrski predsednik zaposlen skoro samo s poravnavanjem sporov.

Davidović še vedno ni opustil svoje ideje glede visoke koncentracijske vlade. Včerajšnji njegovi razgovori s Pribičevićem in Jovanovićem so že dovedli do gotovega rezultata.

Toda, tudi v radikalnih krogih se kaže nerazpoloženje proti Vukičeviću, ki še vedno noče ugoditi zahtevi pašićevcev in nekaterih centrumašev, da naj klub razpravlja o politični situaciji. Vrh tega si hočejo biti radikali na jasnem glede t. zv. blejske pogodbe s klerikalci, ki jo smatrajo kot oseben dogovor med Vukičevićem in dr. Koroščem.

Slovesen sprejem Marinkovića v Beogradu

BEOGRAD, 16. novembra. Zunanji minister dr. Marinković je prispel danes ob 12.54 z orijentskim ekspresom iz Pariza v Beograd in je bil sprejet na kolodvoru zelo slovesno. Po poročilih iz Pariza je podelil predsednik francoske republike Marinkoviću veliki križec francoske časti ne legije. Pozdravna brzojavka predsednika narodne skupščine dr. Perića francoski zbornici po podpisu pogodbe je bila sprejeta v francoskem parlamentu z velikim navdušenjem in ovacijami za Jugoslavijo.

Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, bo francosko-jugoslovanska pogodba že prihodnje dni predložena Društvu narodov v registracijo, nakar stopi takoj za 10 let v veljavo.

Težaven položaj rumunske vlade

BUKAREŠT, 16. novembra. Oprostitev Manoilesca je liberalno vlado zelo neprijetno presenetila. Takoj po razglasitvi razsodbe se je vršila seja ministrskega sveta, ki je razpravljala o nadaljnih odredbah vlade. Opozicijonalni listi označujejo razsodbo kot poraz vlade in zmago opozicije. Vlada je izdala komunike, v katerem pobija trditve opozicije, vendar pa je iz njega razvidno, da je prišla vsled srditih napadov opozicije v zelo mučen položaj. Vladni listi so zelo rezervirani, opozicija pa napoveduje ustanovitev skupne opozicijske fronte.

Usodna pogreška madžarske politike

BUDIMPEŠTA, 15. nov. Listi objavljajo obširna poročila iz Pariza o novi situaciji v Srednji Evropi po podpisu francosko-jugoslovanske pogodbe in naglašajo, da bo ta pogodba nedvomno zelo vplivala tudi na bodočo madžarsko zunanjo politiko. Po zatrjevanju madžarskih listov, je zunanji minister dr. Marinković odločen pristaš zbližanja z Madžarsko in prihajajo tudi madžarski politični krogi polagoma do prepričanja, da je naslonitev na Pariz in Beograd za Madžarsko mnogo pametnejša, kakor pa naslonitev na Rim. Že v vladni strani sami prevladuje naziranje, da je italijanska orijentacija Madžarske usodna napaka in zmota, ki ne more prinesti državi prav nobene koristi za bodočnost.

Sneg v Italiji

RIM, 16. novembra. Včeraj je po vsej Srednji Italiji zapadel sneg, kar je zelo redek slučaj. V Rimu je dosegla temperatura tri stopinje pod ničlo, v Meranu pa cveto še rože.

Filmi Zveze kulturnih društev

Mariborska Zveza kulturnih društev, ki se je takoj po ustanovitvi z vso vnemo lotila dela, ki si ga je začrtala v programu, je v kratki dobi svojega obstoja zaznamovala nenavadno velike uspehe. Malenkost v njenem delovanju, ki jo pa nikakor ne smemo podcenjevati, so njene kulturne znanstveno poučne filmske produkcije v Grajskem kinu, kojih izredna kvaliteta je privabila k predvajanjem veliko število občinstva, zlasti pa ukaželjne mladine.

Doslej nam je Zveza kulturnih društev nudila zanimiva filmska dela, ki so vzbudila v javnosti zasluženo pozornost. »Na obalah Amaconke« je bil film neprecenljive naravoslovne vrednosti, dočim je film »Mehika« vpeljal gledalce v čudesa tajinstvenih predelov centralne Amerike. Poslednji film »Zvezde na nebu« je uvedel opazovalce v zvezdoslovje in podaja prva opazovanja od Egipčanov pa do naj modernejših problemov potovanja na mesec in Mars. Razlaga postanke vse mirja, posameznih skupin, fizikalnih izprememb na raznih planetih in drugo. Vse je bilo v filmu poučno in tako nazorno podano, da je človeku vse ostalo trajno v spominu. V navedenih treh filmih je Zveza kulturnih društev podala garancijo, da bodo njene naravoslovne, zemljepisne, historične in sploh znanstvene filmske produkcije nudile res dobro snov za mladino in odrasle.

Poučeni smo, da pripravlja ZKD za bodoče zanimiv film »Robinsona« in prvovrstno delo polno krasnih naravnih posnetkov »Švico«. Seriji omenjenih filmov bodo sledili še drugi, tako da se bo film Zveze kulturnih društev polagoma udomačil in si pridobil stalnih in hvaležnih obiskovalcev v Mariboru.

Prevoz Mihaela Vošnjaka v domovino

Maribor, 16. novembra.

V naše mesto je prispel iz Gliona v Švici vagon z zemskimi ostanki l. 1920 preminulega velikega našega gospodarskega delavca in prvoboritelja za pravice našega naroda, Mihaela Vošnjaka. Jutri, v četrtek, ob 9.30 dopoldne, se odpelje vlak z Vošnjakovo krsto v Celje, kjer bo slovesna žalna komemoracija na kolodvoru, nakar polože Vošnjaka v Št. Ilju pri Velenju k zadnjemu počitku. Dolžnost našega naroda je, da se tudi v Mariboru pokloni manom velikega svojega sina.

Mihael Vošnjak, oče slovenskega zadružništva, bivši slovenski državni in deželni poslanec, je bil rojen 18. septembra 1837 v Šoštanju. Rodbina Vošnjakov se je naselila v Šoštanju v 18. stoletju in je verjetno, da je prišla iz Bosne. Osnovali so že v 18. stoletju usnjarsko obrt, ki se je polagoma razvila v veliko industrijo.

Ljudsko šolo je dovršil Mihael Vošnjak v Šoštanju, srednjo v Celju, tehniko pa na Dunaju, kjer je l. 1857 diplomiral za inženjerja. Vošnjak je eden najstarejših slovenskih železničarjev. Bil je šef postaje na Pragerskem in v Zagrebu, odkoder pa je moral oditi, ker je dovolil, da so na južnem kolodvoru slovesno sprejeli vladiko Strossmayerja.

Kmalu nato je Vošnjak zapustil železniško službo in se popolnoma posvetil javnemu življenju. Njegov brat Jože se je že od l. 1868 bavil z vprašanjem, kako bi se kreditno zadrugarstvo udomačilo na Slovenskem. Toda šele Mihael je vzel zadružno vprašanje odločilno v svoje roke. L. 1882 je bil izvoljen v štajerski deželni zbor, tri leta kasneje pa še v dunajski parlament, kjer se je v prvi vrsti zavzemal za gospodarska vprašanja, zlasti za gradnjo novih železnic. V štajerskem deželnem zboru je dosegel, da so zidali železnico Celje—Velenje, ki je bila pozneje podaljšana v Dravograd. Le njegovi energiji se je zahvaliti, da je bil izveden ta načrt. Mihael Vošnjak se je med prvimi zavzemal tudi za zvezo Grobelno—Krapina, ki še do danes ni izvedena in bo najboljša zveza mariborske oblasti z Zagrebom. Tudi v železniškem odseku dunajskega parlamenta je igral veliko vlogo.

Z imenom Mihaela Vošnjaka je zvezano tudi celjsko vprašanje — borba za slovensko gimnazijo v Celju, ki je izzvala tako silno burjo v vsem avstrijskem javnem mnenju. Vošnjak je bil zelo vplivna osebnost v Hohenwartovem klubu in on je vrgel na »celjskem vprašanju« Windischgraetzovo vlado.

Kar se tiče zadrugarstva, se je njemu zahvaliti, da je prišlo do osnovanja Posojilnice v Celju, Južnoštajerske hranilnice v Celju, Kmetske posojilnice v Ljubljani ter slovenskih denarnih zavodov v Trstu in Gorici.

Znani naš narodni gospodar, Ljubomir Kosier, pravi o gospodarskem udejstvovanju Mihaela Vošnjaka: »Propaganda za napredno varčevanje in potreba nacijonalne kreditne organizacije je imela svoje pijonirje v Mihaelu in Josipu Vošnjaku. Ta dvojica ni imela pred očmi samo socijalno-ekonomske temveč tudi nacijonalno-politične momente. In v tem pravcu se je gibala njihova akcija. Tu leže njihovi kardinalni uspehi, ki so bili v pogledu nacijonalne vzgoje tako silno ogroženega jugoslovanskega elementa odločilne važnosti in nimajo nič sličnega v zgodovini naše socijalno-ekonomske evolucije. Mihael Vošnjak je bil prvi v južnih krajih nekdanje Avstrije, ki je snoval Zvezo zadrug. Zadružna zveza v Celju je bila prva na slovanskem jugu. V jugoslovanskem zadrugarstvu ima Celje svojo zgodovinsko vlogo. Iz starinske hiše na glavnem trgu celjskem, v kateri je začel Mihael svoje zadružno delovanje in kjer je sam izvrševal funkcije predsednika itd., se je širila zadružna ideja po vsem slovanskem jugu«.

Ko se je njegov sin, dr. Bogomil Vošnjak, opolnomočeni minister, posvetil v svetovni vojni v emigraciji delu za ujedinjenje, je bil tudi Mihael Vošnjak prisiljen, da je zapustil domovino in odpotoval v Švico. Vendar se je tekom l. 1915 — po razgovoru z Masarykom — še enkrat vrnil v Avstrijo z važnimi naročili Masaryka. Po zopetni vrnitvi v Švico je ostal tamkaj do svoje smrti. Živel je v Glionu pri Teriteju in se je bavil z akcijo v pomoč naših političnih emigrantov. Njemu se je zahvaliti, da slovenski emigranti niso bili v težkem materijalnem stanju.

Značilna je poslanice, katero je poslal Mhael Vošnjak o božiču 1917 ameriškim Slovencem. V tej spomenici, katere namen je bil, da razloži njegov sin Bogomil našim rojakom v Ameriki pravo stanje svetovnega konflikta, pravi Vošnjak: »Danes nimamo niti domovine in moramo si napraviti novo. In ta nova slovanska domovina ne bo segala od Drave do Sotle, temveč od Drave do Vardarja in Soluna. In v tej domovini mora imeti vsakdo dovolj zemlje in kruha in dovolj sreče. To slobodo pa je treba, da si priborimo. Samo v slogi Slovencev, Hrvatov in Srbov je zasigurana tudi bodočnost Slovencev!«

Mihaelu Vošnjaku ni bilo usojeno, da bi se vrnil živ v svobodno domovino. — Ravno na dan, ko je imel odpotovati iz Švice v Slovenijo, dne 2. julija 1920, je umrl — gotovo radi silnega razburjenja. Njegovo truplo so spravili v kapelici pokopališča v Teriteju.

Že lani je bilo določeno, da se truplo Mihaela Vošnjaka prepelje skupno z vojvodo Putnikom in v emigraciji umrlimi srbskimi poslanci v domovino. Nastale pa so gotove težkoče na švicarsko-italijanski meji. Odbor za narodno priznanje je sklenil že pred enim letom, da se izvrši prevoz trupla na državne stroške.

Mihael Vošnjak bo pokopan pri cerkvi v Št. Ilju pri Velenju, kjer je pokopana že njegova soproga in drugi člani njegove rodbine. Želel je sam, da ga pokopljejo v tej idilični slovenski pokrajini in njegov sin, dr. Bogomil, je smatral za svojo dolžnost, da izpolni zadnjo željo svojega očeta. Vlak pride v Celje jutri, v četrtek, ob 12.30.

Slava Mihaelu Vošnjaku!

Borza

LJUBLJANA 16. novembra. Devize: Berlin 1356, Curih, 1095.5, Dunaj 801.5, London 276.85, Newyork 56.75, Praga 168.45, Milan 308.5, Pariz 224.25. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 130, Prva hrvatska 890, Kreditni zavod 160, Vevče 134, Ruše 280—295, Stavbna družba 56, Šešir 104, Stroine tovarne 80.

Srednje in meščanske šole v mariborski oblasti

V naši oblasti imamo sedaj 5 srednjih šol (državne realne gimnazije v Celju, Murski Soboti in Ptuju, državna humanistična gimnazija v Fariboru in državna realka v Mariboru). Izvzemši gimnazijo v Murski Soboti, ki ima v tem šolskem letu samo spodnje štiri in pa šesti razred v državni upravi, so vsi ostali zavodi popolni. Ministrstvo je sicer dovolilo, da se smejo na gimnaziji v Murski Soboti otvoriti tudi ostali trije razredi (peti, sedmi in osmi), vendar pa kot privatni s pravico javnosti na stroške občine Murska Sobota. Doslej se pa niso mogli otvoriti, ker primanjkuje učnih moči. Osmi razred se najbrže sploh ne otvori, ker je premalo učencev, pač pa je nujno vprašanje otvoritve petega razreda in se na tem sedaj dela.

Kakor smo že poročali, je ministrstvo ukinitev petega razreda na gimnazijah v Mariboru in Ptuju za letošnje šolsko leto preklicalo, a že vnaprej odredilo ukinitev petega in šestega razreda v prihodnjem šolskem letu na obeh zavodih. Borba gre torej naprej.

Koncem šolskega leta 1926-27 je bilo na vseh srednjih šolah mariborske oblasti 1770 učencev in 298 učenk, poučevalo pa je 94 moških in 7 ženskih učnih moči.

Učiteljšč imamo v oblasti troje (državno moško učiteljišče v Mariboru, drž. žensko učiteljišče v Mariboru in zasebno žensko učiteljišče šolskih sester istotam). V zvezi z vsemi učiteljišči so štiri — odnosno petrazredne šole - vadnice.

Koncem zadnjega šolskega leta je bilo na vseh treh zavodih 148 gojencev in 309 gojenk, poučevalo je 23 moških in 14 ženskih učnih oseb.

V šolskem letu 1927-28 se izvaja v vseh letnikih novi učni načrt za učiteljišča.

Meščanskih šol je v tekočem šolskem letu v celi oblasti 16 državnih in dvoje zasebnih. Od državnih so 3 deške, 4 dekliške, 9 pa mešanih. Obe zasebni meščanski šoli ste dekliški.

V šolskem letu 1927-28 se je na novo otvoril 3. razred na meščanskih šolah v Dol. Lendavi in Slov. Bistrici, 2. razred pa na meščanski šoli v Mežici. Ostale meščanske šole so popolne štirirazredne, izvzemši ono v Vojniku, ki ima samo tri razrede.

V tekočem šolskem letu je na vseh meščanskih šolah v oblasti 91 razredov (67 temeljnih in 24 vzporednic). Vseh učencev je 3349 (1310 dečkov, 2039 deklic), učiteljev pa 167 (76 moških, 91 ženskih). Od teh je usposobljenih za meščanske šole 96, za osnovne šole 55, zunanjih in honorarnih učiteljev je 16, od teh 11 moških (kateheti) in 5 učiteljic.

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Sreda, 16. novembra ob 20. uri »Igra s smrtjo« ab. B. Premijera.
Četrtek, 17. novembra ob 20. uri »Traviata« ab. D. Kuponi.
Petek, 18. novembra. Zaprto.
Sobota, 19. novembra ob 20. uri »Eva, deklica iz tovarne« ab. A. **Premijera.**
Nedelja, 20. novembra ob 15. uri »Pygmalion«. **Ljudska predstava pri jako znižanih cenah.** — Ob 20. uri »Eva«.

Ljudske predstave v gledališču. Po vzgledu drugih gledališč bo organiziralo tudi mariborsko ljudske predstave pri najnižjih cenah (ložni sedeži za dramo brez razlike po Din 15, parterni po 12, bal konski po 10, galerijski po 6, stojišča po 3). Prva ljudska predstava bo veleuspela Shawova komedija »Pygmalion« v nedeljo, 20. nov. ob 15. (3.) popoldne. Priporočamo zlasti tudi zunanjemu občinstvu.

Mariborska premijera »Eve« bo v soboto, 19. novembra. »Eva« je mojstrska Leharjeva opereta. Ker ima mariborsko gledališče vse predpogoje za kar najboljšo vprizoritev tega zares krasnega operetnega dela, je gotovo, da bo imelo velik uspeh. Vstopnice se že dobe pri dnevni blagajni.

Preglavice odkrivanja

„Odkrite se, pokrite se, varujte se vsak sebe«, tako smo nekdaj peli otroci v neki igri. Danes pa nam dela odkrivanje velike preglavice, kajti nahod, kašelj in druge bolezni pač niso prijetne in priporočljive.

Gospe v Ljubljani so nam moškim same namignile, da naj opustimo odkrivanje in tudi v Mariboru so nekatere dame izjavile, naj jih pozdravljamo le s poklonom, ako nismo v uniformi. Lahko uniformiranim, ki jim sedi čepica na glavi od jutra do večera. Pokrivalo se jim ne pokvari in ni se jim treba bati, da bi se pri salutiranju prehladili. Toda mi, ki nimamo več čepice in oni, ki jih nikdar niso imeli, se moramo odkrivati nele damam tem več tudi vsem uniformirancem — vojaškim in civilnim, avtonomnemu, trgovskemu in hotelskemu osobju, dijakom, postrežčkom, dimnikarjem itd.

Upokojenci zato že nekaj časa premišljujejo, kako bi se ta kočljiva stvar ugodno rešila. Nekateri so za čepice z znaki K. P. (kronski penzijonist), D. P. (dinarski) in P. P. (pragmatični). Ker se pa niso mogli zediniti, kdo med njimi bo moral poprej pozdraviti, je ta namera sedaj padla v vodo. Kronski penzijonisti so namreč zahtevali, da se mora njim kot najstarejšim salutirati naprej; pragmatični zahtevajo to zopet zase, češ da so oni boljše plačani; dinarski pa pravijo, da ne vedo, zakaj bi morali oni, ki so prvi v alfabetu, pozdravljati naprej kronske in pragmatične.

Da se torej odpravi odkrivanje, predlagamo tudi v imenu privatnikov, naj da inicijativo Olepševalno društvo z vpeljavo znakov s simbolom društva, ki bi se pripelo na pokrivalo ali suknjo in bi se znaki prodajali v društveno korist. Vsako drugo društvo bi imelo namreč v tem oziru velike težkoče. Torej!

Učiteljski usposobljenostni izpiti v Mariboru

V jesenskem roku je te dni napravilo na mariborskem moškem učiteljišču usposobljenostni izpit pred državno izpraševalno komisijo, čije predsednik je ravnatelj g. dr. Potočnik, naslednjih 66 kandidatov in kandidatinj: Iglar Rajko, Pulko Bogdana, Tratnik Jože, Iglar Fran, Voje-Kočevar Ljudmila, Povh-Leben Hedvika, Ermenc Anton, Kos Maks, Berce Rafael, Hribernik Karolina, Jazbinšek Ljudmila, Hima Aleksander, Sekirnik Maks, Germek Stana, Žerjav Albert, Kočevar Ana, Petrun Josip, Herončič Stanko, Papst Kristina, Terčak Stanko, Ledinek Miloš, Kotnik Emilija, Župan Danica, Kincl Jože, Kincl Julijana, Potočnik Pavla, Vodušek Ana, Kikl Janko, Mulej Alma, Bertoncelj Vladimir, Polanc Adolf, Vodenik Vera, Kirbisch Avgusta, Arzenšek Adolf, S. Knez Gema, Alt Danica, Matek Ana, Vrečko Ivanka, Koderman Iva, Šajna Ivan, Šajna Marija, Sonnenwald Jožica, Šnuderl Ludvik, Kosi Pavla, Voglar Vladimir, Kosi Zofija, Hinterlechner Vida, Kodrič Rudolf, Čermelj Hinko, Vauda Angela, Kosi Oresta, Brumen Ana, Geč Ivan, Nagode Katarina, Soršak Marija, Klun Hilda, Dolenc Ljubislava, Lokay Elza, Kos Joško, Tominc Olga, Jutraž Dora, Borstner Josipina, Apih Milan, Sernec-Vogrinec Angela, Parfant Barbara, Beloglavec Vilibald.

Pozor pred izseljevanjem v Zedinjene države!

Po obvestilu Izseljeniškega komisarijata v Zagrebu je povišanje dosedanje redne kvote, ki odpada na našo državo in ki znaša 671 oseb na kvotno leto, odgodeno do 1. jul. 1928. Oblastva so že ponovno opozorila interesente, da ima protizakonito vseljevanje v Zedinjene države Severne Amerike za posledico zapor in brezpogojno prisilno vrnitev v domovino.

Mariborski in dnevni drobiž

Volilna pravica v nevarnosti

Za danes so dobili mnogoštevilni na novo vpisani mariborski volilci poziv, naj se javijo s svojimi dokumenti: domovnico, delavsko knjižico itd. na magistratu. Ko je sodišče vrnilo volilne imenike — kakor smo že poročali — je namreč zahtevalo dokaze, na podlagi katerih so bili vpisani novi volilci. Vreklamirani volilci so že dobili uradno obvestilo vpisa v volilni imenik in vsi oni, ki bi se v mnenju, da je vse že v redu, ne odzvali sedanjemu pozivu, so v nevarnosti, da se jih zopet črta. —

S seje oblastnega odbora.

Med nekaterimi drugimi važnimi sklepi, ki jih je napravil oblastni odbor na včerajšnji seji, so tudi naslednje podpore: oblast prispeva 3000 Din za občinski most pri Belatinovem mlinu v podčetrteškem okraju, s čimer bo cesta skrajšana za dva kilometra; 10.000 Din dobi občina Strigova v Medjimurju za izvršitev obrambnih del proti poplavam; državnemu ambulatoriju za spolne bolezni pa je bila znižana najemnina za prostore v splošni bolnici mariborski od 1400 Din na 200 Din mesečno in se smatra ta vsota le kot priznavalnina lastništva oblastnemu odboru.

Gimnazija v Murski Soboti.

Kakor javljajo z merodajnega mesta, bodo v pondeljek 5. decembra zopet otvorili v Murski Soboti začasno ukinjeni peti gimnazijski razred. Ker na zavodu ni dovolj učnih moči, se otvoritev sedmega razreda za enkrat še ne more izvršiti. Dijaki, ki žele nadaljevati študije na gimnaziji v Murski Soboti, naj se javijo pravočasno ravnateljstvu. —

Razpisane službe.

Pri mestnem magistratu mariborskem je razpisano: 1. mesto uradnika III. kat. pri mestnem pogrebnem zavodu: 2. mesto strojnika s predpisano kvalifikacijo pri mestni klavnici. IV. kat.: 3. mesto sluge. V. kat. pri Študijski knjižnici. Prošnje s predpisanimi prilogami je vložiti najkasneje do 1. decembra 1927. —

Na slavnostnem koncertu,

ki se vrši v petek, dne 18. t. m. v korist fondu za postavitev spomenika kralju Petru, se bo proizvajal sledeči spored: F. Bernard: Fantazija za vijolino solo z orkestrom; M. Bruch: Vijolinski koncert G-mol s spremljevanjem orkestra, Fr. Liszt: Ogrska fantazija za klavir s spremljevanjem orkestra in znamenita VI. simfonija od Čajkovskega za veliki orkester. Fantazija od Bernarda, ki je naš rojak, se izvaja na tem koncertu prvič. Klavir je dala na razpolago naša domača tvrdka Jos. Brandl. —

Ljudska univerza.

Dne 14. nov. je predavala znana dunajska pisateljica Alice Schalek o Sumatri, ki jo je prepotovala in odkoder je prinesla veliko število res krasnih, barvanih slik. Temperamentno je opisala to čudežno deželo, njeno tropično vegetacijo, opisala je tamošnje evropske koloniste in domačine, ni pozabila omeniti neznosne vročine. Kakor pri vsakem predavanju o eksotičnih deželah je bil tudi tokrat obisk rekorden. — V petek, 18. t. m. ob 8. uri zvečer predava univ. prof. dr. Šerko o človeškem živčevju in njega funkciji. — V pondeljek, 21. t. m. nadaljuje dr. Tuma svoja interesantna izvajanja o krizi moderne demokracije. — V sredo, 23. t. m. priredi Kroemerjev trio iz Gradca zelo zanimiv koncert. —

Drzna sleparija.

Brezposelni ključavničarski pomočnik Ivan Š. je osleparil ključavničarskega mojstra K. v Slovenski ulici za železno peč, ki jo je montiral pri neki stranki in kasiral denarje, ne da bi jih izplačal ključavničarju, ki mu je zaupal peč. Pri zaslišanju je izjavil, da je denar izgubil. Ker je brezposeln, brez bivališča in zaslužka, je bil oddan sodišču. K. trpi 140 Din škode. —

Vlom v izložbeno okno.

V noči od pondeljka na torek so neznani storilci vlomili v izložno okno Martine Schram v Gosposki ulici in ji odnesli 3 pare čevljev, v skupni vrednosti 800 Din. O storilcih, ki so odprli izložno okno s ponarejenimi ključi, manjka vsaka sled.

40.000 Din mesto 4.000 Din

Nepošteni sluga.

Dnevničar - sluga P. od okrajnega glavarstva je bil te dni s šekom od 4000 Din poslan na pošto po izplačilo. Na pošti je bil pa ta dan velik promet in uradnica je slugi pomotoma mesto 4 izplačala 40 tisoč dinarjev. Sluga P. je blagajniku okrajnega glavarstva oddal 4 tisoč, 36 tisoč je pa zaprl v svojo miznico. Na pošti se uradnici ni bilo težko spomniti, kedaj se je dogodila pomota. Pri slugi P. so iskali denar najprej doma, potem so ga pa našli v pisarni — v miznici. Slugo P. so takoj odpustili. To se je zgodilo v času, ko je bila v teku ugodne rešitve njegova prošnja za stalno namestitev in vštetje let prejšnje policijske službe. —

K samomoru dijaka Knupleža

O samomoru učenca mariborske meščanske šole M. Knupleža, ki je vzbudil v mestu splošno pozornost, smo prejeli naknadno še sledeče pojasnilo: Knuplež je bil v šoli delamržen in se je brez vednosti matere dosledno odtegoval pouku in pohajal po mestu. Pred tednom dni je dobil radi tega ukor in mu je bila tudi konfiscirana flobertovka, ki je ž njo ogrožal okolico. Nato ga ni bilo več v šolo. V torek je bila mati v šoli. Hotela je zvedeti, je li deček pri pouku. Ravnatelj ji je pojasnil, da ga že več dni ni bilo. Mati se je vrnila domov in je našla sina doma. Zahtevala je, naj ji pove, od kod ima strelno orožje, ki ga je nosil v šolo. Deček pa ji ni hotel dati pojasnila. Na ponovno strogo zahtevo je nato izjavil, naj ga mati pusti pri miru, sicer ga ne bo več videla. Kmalu nato je počil vpričo matere usodni strel iz orožja, ki si ga je učenec ponovno kdo ve kje nabavil. Deček je bil že večkrat izjavil, da se bo nekoč ustrelil. Bil je epileptičem in je strastno čital krvave pustolovne romane. Po izjavi součencev je bil še dan pred smrtjo v kinu. Šolski opomini nanj niso imeli vpliva. Trditev, da je samomoru kriva šola, je torej popolnoma neumestna. Še bolj neresnična je trditev nekaterih izvestiteljev, da se je ustrelil v šoli. —

Omejevanje pijančevanja pri vojaških naborih.

V Sloveniji se je že pod Avstrijo vgnezdila grda razvada, da vojaški naborniki na dan nabora morajo biti pijani, mnogi celo tako, da obležijo, drugi zopet se v takem stanju obdelavajo z noži in koli — vsi skupaj pa se na vsak način težko kvarijo svoje zdravje. Namesto ubranega petja slišiš ob takih prilikah zoperno, hripavo kričanje. Da se pijančevanje ob takih prilikah po možnosti omeji, imajo prvostopna politična in policijska oblastva v mariborski oblasti navodila velikega župana, da morajo ob vsakoletnih naborih in sličnih prilikah, ko se sestajajo vojni obvezniki v večjem številu, n. pr. tudi pri odhodu v kadersko službo ali na orožne vaje, razglasiti prepoved, da se v gostilnah in kavarnah ne smejo rekrutom in vojnim obveznikom niti ponujati niti dajati alkoholne pijače. Vsakdo, ki bi se pregrešil proti temu, bodisi gostilničar ali kdo drugi, bo kaznovan s čim najvišjo po zakonu dopustno kaznijo. —

Žrtve stanovanjske bede

Državnemu upokojencu in invalidu Lovrencu Kralju s petčlansko družino, ki je skoraj dva meseca stanoval pod mostom, so končno le dali streho v Vrtni ulici št. 11. Dodelili so mu 4 m dolgo, 3 m široko bivšo krojaško delavnico. To je bilo vse za tako veliko družino. To »stanovanje« nima niti stranišča. Dokler ni bilo mrzlo, je še šlo. Po noči so imeli vrata na stežaj odprta, sedaj pa to ni več mogoče in so vsi člani nesrečne rodbine oboleli. To je že brezkrajna največja stanovanjska revščina in bi bila največja krutost, če je mestna občina pri razdelitvi stanovanj ne bi upoštevala.

S sekiro po glavi.

S pretečeni teden opisano nezgodo Maksa Auguština, ki je dobil od nekoga s sekiro tako močno po glavi, da je še danes v bolnici, nima oče ranjenega ničesar opraviti. Maks namreč ne sumniči svojega očeta, marveč svojega tasta. Zadeva pa še ni pojasnjena in le to je gotovo, da na očeta, ki biva precej daleč od sina, ne more pasti niti najmanjši sum. —

Beg iz življenja

IZ ZLOČINA V ZLOČIN. — SMRT POD LESTENCEM.

Življenje snuje romane, ki presegajo domišljijo najbolj znanih pisateljev.

Odvetnik Tullio Scironi je bil med prvimi osebnostmi italijanskega mesta Turina. Splošno je bil znan po svoji veliki nadarjenosti in velikih poklicnih uspehih, veljal je pa dolgo časa tudi za pravega ljubljenca sreče. Reven od doma je po težkih letih gmotnih skrbi postal dedič strica, ki je nepričakovano prišel z velikim bogastvom iz Južne Amerike. Stric je prebival pri nečaku — edinem sorodniku — in ko je nagle smrti umrl, je postal odvetnik dedič njegovega premoženja. Mnogo je zaslužil tudi v svoji odvetniški praksi, nasijajnejši je bil pa njegov zagovor v zadevi Ene Gigli, ki je bila obdolžena, da je zastrupila svojega moža — silno bogatega velepodjetnika. Lepa mlada vdova je bila soglasno oproščena in sorodniki njenega moža, ki so jo osumničili, so ji morali prepustiti ogromno dedščino.

Ena Gigli se je v svojega branitelja in rešitelja zaljubila, zaljubil se je tudi on v njo in v par mesecih sta se poročila. Splošno znano zakonsko srečo je pa naenkrat uničila strašna nesreča s smrtjo soproge Ene. Velik in težak lestenec na stropu salona se je snel in zrušil ravno, ko sta pod njim sedela oba zakonca.

Od tega časa je pa odvetnik Scironi postal velik samotar. Začel je zanemarjati svoj poklic, po dnevu je bil zaprt v svoji vili in šele na večer se je podal na samotne sprehode ob reki. Približno pred enim tednom je pa izginil in reka ga je kot mrliča vrgla na suho. Na prsih je imel smrtonosno rano revolverske kroglje. Ljudje bi mislil na zločin ali pa na nesrečo, če ne bi bilo sodišče izročilo javnosti cele zadeve. Odvetnik je istega dne, ko je za vedno zapustil svoje bivališče, odposlal sodišču svoj dnevnik, ki je strahovita samoobtožba z vsemi podrobnostmi težkih zločinov. Dnevnik začenja z dnem stričeve smrti:

»Naprej ne gre. Dolgovi so mi zrasli preko glave in s krediti, ki sem jih imel do sedaj kot edini sorodnik bogatina, je konec, ker se misli moj stric kljub precejšnji starosti poročiti z mladim dekletom.

Silno soparnega večera sva sedela v vrtu ob reki Pad. Bilo je po večerji in stric je dal na mizo močna vina, katera je, kakor navadno, pil preko mere. Iz mimo plavajočih čolnov je donelo petje med godbo in veselim smehom. Stricu, ki se je silno potil, sem priporočil, da bi se popeljala s čolnom in tako ohladila. Odvezal sem čoln, odveslal sem, sredi reke se je pa čoln prevrnil. Stric se je takoj začel potapljati in z največjo težavo sem ga privlekel do brega. Vsled silnega napora sem tu omedlel. Pri stricu so pa zdravniki ugotovili srčno kap. Ni čuda! Saj je bil težak 100 kil, ves razgret in poln močnega vina. Koliko so me občudovali in hvalili radi ljubezni in požrtvovalnosti, s katero sem skušal rešiti sorodnika!

Postal sem bogat dedič. Na mah sem bil rešen vseh skrbi, oglašati se je pa začelo to, kar se splošno imenuje vest. Podnevi sem z uspehom sam sebi zatrjeval, da mrtvi ne vstajajo, v dolgih nočeh sem pa le videl strica-utopljenca s široko odprtimi očmi, ki me obtožujejo umora . . .

Eno Gigli sem zagovarjal. Bila je nedolžna tako gotovo, kakor sem jaz kriv. Ko sva se poročila, sem nekaj časa mislil, da sem rešen strašnih nočnih prikazni. Prikazen se je pa naenkrat zopet pojavila in zazdelo se mi je, da v spanju z njo govorim in da me žena sliši. Nekaj časa sem si ubijal v glavo, da je to domišljija, potem sem pa opazil ženin prestrašeno-vprašujoč pogled. Torej ona ve ali pa vsaj sluti, da sem morilec.

Sluga mi je javil, da se je veliki lestenec v stropu omajal in da bi se lahko zgodila strašna nesreča. Tedaj sem sklenil: usodo treba preizkusiti: ali žena, ali jaz, ali pa oba. Prosil sem Eno, naj pride z menoj v salon, da se dogovoriva radi potovanja v letovišče. Sedla je tik mene pod lestenec, ne sluteča velike nevarnosti. Nad nama so služabniki ropotali s prtljago in nemo sem čakal na neizogibno katastrofo. Zbudil sem se z obvezano glavo v postelji ter zvedel, da mi je lestenec ženo ubil, dočim sem jaz po čudežu ostal pri življenju. Sedaj me v nočeh obiskujeta oba — jaz pa moram bežati iz življenja.«

In beg iz življenja je izvršil najtemeljitejše. Ustrelil se je, ko se je izročil valovom.

Zakladi Sera'la

V Kopenhagen se je povrnil konzul Janson, ki je bil povabljen od turške vlade, da strokovnjaško oceni zakladnico nekdanjih turških sultanov v Carigradu. Konzul je izjavil, da serajlski zakladi presegajo vse druge dvorske zakladnice. Posamezni manjši predmeti že sami predstavljajo velikansko vrednost. Tako n. pr. bodalo, ki ima ročaj iz enega samega velikega smaragda, v katerega je pa vdelan 21karatni dijamant. Največjo dragocenost pa predstavlja prestol, v katerega je vdelano 20.000 velikih biserov ter na tisoče rubinov in smaragdov. Prestol je vreden več milijonov dolarjev. Do zakladnice se pride skozi osem vrat, zastraženih od evnuhov. Zadnja vrata so iz brona, in je za odpiranje potreben napor osmih mož. Turška vlada je povabila za ocenitev zakladnice več strokovnjakov iz raznih dežel, ki pa nikdar niso prišli skupaj. Vsak je sestavil svoje poročilo in svojo ocenitev brez vsakega sporazuma z drugimi strokovnjaki. Na ta način hoče dobiti vlada najboljšo ocenitev svojih dragocenosti.

Prodaja starih vojnih kolajn

Kdo bi si mislil, da se devet let po vojni najdejo še ljudje, ki se ogrevajo za pisano šaro kolajn, s katero je Avstrija obsipala sestradano vojsko. Takih čudakov je pa vendar še toliko, da je neka družba v Kölnu zaslužila lep denar s prodajanjem starih avstrijskih kolajn, ki so tudi kot kovina brez vsake vrednosti. »Karel-Truppen-Kreuzi«, železni križci s krono in svetinje za ranjence so se prodajale za visoko ceno 6 mark, to je okrog 84 dinarjev. Sleparski družbi se seveda ne bo dosti zgodilo, ker bo oboževalce avstrijske vojne slave danes sram javno nastopiti za pričo.

Klej iz človeških lubanj.

Iz Moravske Ostrave poročajo, da je tamkajšnja policija prišla na sled škandalozni aferi, ki je med prebivalstvom izzvala veliko razburjenje. Stražnik je na najprometnejši ulici opazil na veji nataknjeno človeško lobanjo, o čemer je obvestil policijo, ki je uvedla preiskavo in ugotovila sledeče: Pred leti je bilo staro pokopališče izpremenjeno v park, ki ga sedaj iz tehničnih razlogov prekopavajo. Pri izkopavanjih so delavci izgrebli mnogo človeških kosti, katere so prepeljali na novo pokopališče in jih zagrebli v skupen grob. Našli pa so se brezvestni ljudje, ki so kosti zopet odkopali in jih prodali za proizvajanje lepila. Pri nekaterih trgovcih je policija iztaknila cele vreče človeških kosti. Tudi lobanja, ki je visela na drevesu, je izkopana iz skupnega groba. Policija je slučaj strogo preiskala in bo krivce občutno kaznovala.

Hotel pri „Zamorcu“
V četrtek dne 17. novembra
pojedina
gosi, jeternih kobas in dom. krofov
Koncertira znani in priljubljeni Richter kvartet
Točil se bo novi pristni pekrčan. 1665
Za obilen obisk se priporoča **Pavla Jančar**

Sokolstvo

Sokolstvo nas dviga

Sokolstvo! Kako divno, harmonično zveni to ime, ko navdahnjeno z bujno in odločno željo izhaja iz dna duše in srca, katerim je ime »Sokolstvo« sveto in častno, ker razumevamo pod njim najpotrebnejše: ono sveto in veličanstveno misel, ki vsebuje življenje, srečo in bodočnost narodovo. Sokolstvo je širok pojem, ki nam mora postati bližen in dosegljiv z vsakim našim gibom, kateri je izveden z našim mišičevjem, upravljanim po naših čustvih in težnjah, ki jim mora biti izvor v duši in srcu, v mislih naših in našem delu. To ime, katero vsebuje plemenite, resnične in skromne misli ter naša hotenja, mora biti v nas utelešeno. Stremeti moramo, da nam postane najmilejše duševno in moralno okrepčilo, toda prej se moramo otresti razdirajoče sebičnosti: Postati nam mora do neke mere instinktivno ter mora zbrati v neločljivo celino, nepretrgano zvezo vse naše duševno, čuvstveno in fizično udejstvovanje, kateremu bodi smoter sveti cilj, spasonosni cilj — narod, naša domovina in Slovanstvo!

Šele v takem duševnem in moralnem ambijentu nač bo moglo naše fizično udejstvovanje napraviti srečne, ponosne ter značajne in s popolno samozavestjo bomo mogli hladnokrvno gledati največje zapreke na poti, katera nas vodi h končni in spasonosni zmagi, ki je ne more preprečiti niti zmanjšati najgroznejša sovražnikova misel, gnev in načrt. Ko bo ta misel, ta ideja in nje udejstvovanje v nas utelešeno, bomo lahko samozavestno in možato gledali v lice najnevarnejšim in najkrvoločnejšim kačam, katere pohlepno odpirajo nenasitna žrela in izbočujejo krvižejne, ostre zobe z namero, da nas požro.

Mirno in svestno bomo spremljali z ironičnim smehom tirana, ki kaže zobe, izteguje ostre kremplje, da tudi našo dušo — naše seme pohodi in uniči, katero so pijonirji, borci naše misli posejali v srca in duše naših zasužnjenih bratov, trpečih pod krvnikom-ubijalcem naših svetih, neoporečnih željâ in nepremagljivih pravic. V takšnem duševnem in fizičnem stanju bomo gledali s prezirom na najnevarnejša podjetja, pripravljeni, da damo vse, tudi življenje za narod, domovino in kralja. Z ognjem v duši in čvrsto odločnostjo v srcu, noseč na našem praporu skozi prepade in klance našim bratom »svobodo, ljubezen in bratstvo«, bomo hiteli v sveti, osvobodilni boj. Stopajočim rame ob ramenu, Sokolom divnim, nam bo, ako pademo poslednji vzdih oni, na katerega mislimo često v svojem silnem in neumornem delu: »Nikdar ne umre, kdor je živel za domovino. Kdor živi za domovino, živi večno!« (Po »Braniku«). I. Majcan—M. K.

Seja prednjaškega zbora se vrši danes 16. t. m. ob 8. uri v Narodnem domu. Vsi vaditelji se morajo udeležiti seje obvezno.

Vse telovadce opozarjamo, da se vrši dne 30. t. m. pregled predalov članske garderobe v telovadnici meščanske šole v Krekovi ulici. Bratje, ki telovadbe več ne posečajo, naj do tedaj izpraznijo svoje predale in ključ izroče br. načelniku. V nasprotnem slučaju odpre predale br. gospodar sam, jim telovadno obleko odstrani ter predal odda.

Milijon mark za nasmeh.

V Berlin je prispela pred dnevi dama, ki je prišla prva na originalno idejo. Pri londonskem Lloydu je zavarovala svoj nasmeh. Zavarovalna polica določa 1.000.000 mark odškodnine v slučaju, da bi miss Marbe v 10. letih bodisi radi bolezni, bodisi radi nesreče, ali radi kakega drugega slučaja zgubila svoj šarmantni smehljaj. Miss Marbe je zadnji dve leti nastopala na londonskih odrih z velikim uspehom, v Berlinu pa bo debutirala na Silvestrov večer v novi reviji Hugona Hirscha. Najbrže bo dražestna umetnica igrala tudi za nekatera filmska podjetja.

Sport

ISSK Maribor zimsko-sportna sekcija. Nocoj važen sestanek smučarjev, sankačev in drsalcev v Vinskem hramu ob 20. radi dogovora o zimsko-sportnem programu posameznih panog. Razen članov so vabljeni tudi ostali interesenti in ljubitelji zimskega sporta. — Načelnik.

Smučarski odsek SPD.

Snežne prilike na Pohorju so zelo povoljne in za smučanje izborne, saj je na debeli snežni podlagi okoli 30 cm pršivca. Prihodnja nedelja bo gotovo vse smučarje povedla na naše lepo Pohorje. V soboto popoldne odidejo s prvim popoldanskim vlakom smučarji do Fale in nato na Klopni vrh. Istočasno pa gredo novinci smučarji z vlakom do Hoč in od tu na Mariborsko kočo, kjer se bodo lahko pod vodstvom izvežbanega smučarja vadili v osnovni smuški tehniki. Torej bližajoča se nedelja, kot sploh vse nadaljne, naj bodo pravi praznik smučarja. Smučarski odsek SPD namerava uvesti v mestu v omaricah, kjer so razstavljene planinske slike, najnovejše vesti in informacije o smuških prilikah na vsem Pohorju, tako, da bo vsak smučar informiran o posameznik smuških terenih.

Za Božič pa priredi smučarski odsek SPD na Pohorju dva smuška tečaja: enega za začetnike pri Mariborski koči in enega za izvežbane smučarje. Smuški tečaj bo vodil eden izmed najboljših krmarjev. Smučarji, ki se nameravajo udeležiti izleta na Klopni vrh, naj se prijavijo pri dr. Orožnu (Prva hrvatska štedionica).

60.000 centov las žrtvovanih za »bubi-modo«.

Američanka miss Gertrud Dane, lastnica raznih ameriških glasil ženskega gibanja, je izjavila na sestanku reklamnih strokovnjakov, da so od časa, ko je nastopila »bubi-frizura« svojo zmagoslavno pot, v frizerskih salonih porezali z ženskih glav nad 60.000 centov las. Po mnenju miss Lanes, ki je tudi prisostvovala temu sestanku, je samo v Združenih državah ostriženih 14 milijonov žensk.

Kongres za varstvo živali in španske bikoborbe.

V Madridu je bil otvorjen mednarodni kongres za zaščito živali, vendar je veliko vprašanje, ali bo sprejet kak važen sklep. Zastopniki društev za varstvo živali, skoraj iz vseh evropskih držav, imajo namen, določiti uspešna sredstva, ki bodo preprečila v bodoče trpinčenje živali. V Španiji je dovolj razlogov za sklicanje takega kongresa. Udomačene so še vedno bikoborbe, kjer na strašen način mučijo podivjano žival. Neki Španec je bikoborbo imenoval »šolo grozote«. Pri tem pa je prišlo do neprijetnega prizora. Predsednik kongresa, Fernandez Cancela, se je dvignil s častnega mesta in svečano izjavil, da zapušča predsedniško mesto. Ni se dal pregovoriti. Vztrajal je pri odstopu, češ da ne more preko tega, da bi se Španec pred tujci tako izražal o narodni igri.

Signaliziranje v megli.

»Daily Chronicle« poroča, da je nadinženerju zvezne telegrafske družbe v Kaliforniji, dr. F. A. Holsteru, uspelo konstruirati aparat, ki bo varoval ladje pred nesrečami v megli. Gre za kombinacijo radio-kompasa in signalnega svetlobnega aparata. Čim se obzorje zamegli, se uporabi omenjeni aparat, ki vsake pol minute oddaja karakteristični radiosignal, dolg eno sekundo. V aparatu za sprejemanje se zaiskri, kakor hitro ga doseže elektromagnetični val. Barvani svetlobni signal menja smer v ono stran, kjer je ladja, ki je zašla v meglo. Večja ali manjša intenzivnost žarka določa tudi oddaljenost ladje. Vpliv oddajnega aparata je čutiti v krogu 10 milj. Za večje instance so potrebni močnejši aparati. Točnost aparata pa je tako zanesljiva, da je v oddaljenosti 50 morskih milj mogoč odkion samo za eno stopinjo.

Maksim Gorki:

Otroška leta

43 Poslovenil dr. I. D.

»Kaj drugega bi zaigral, Jaša, kakšno zvesto pesem, ne? Ali se spominjaš, Motrja, kakšne pesmi smo včasih peli?«

Uravnajoč si šumečo obleko, je perica odgovorila:

»Sedaj je, mamica, druga moda . .«

Stric je nagubančeno gledal na babico, kakor da bi sedela zelo daleč od njega in je vztrajno sejal nevesele zvoke in zlepljene besede.

Ded je tajinstveno govoril z mojstrom, mu nekaj kazal na prstih, ta pa je privzdignil obrvi in od strani zrl na mater, kimal z glavo, njegov tegotni obraz pa se je begotno prelival.

Mati je vselej sedela med Sergijevima, se tiho in resno razgovarjala z Vasiljem; ta je vzdihoval in govoril:

»Da-a, o tej stvari je treba premišljevati . . .«

Viktor pa se je sito nasmihal, drsal z nogami in nenadoma piskajoče zapel:

»Andrej — papà, Andrej — papà...«

Vsi so osupli obmolknili in gledali vanj, perica pa je važno pojasnila:

»To je vzel iz tejatra, tam pojo tako . . .«

Dva ali trije taki dnevi so bili, pomnivi zaradi svojega dušečega dolgočasja; nato pa se je urarski mojster pojavil podnevi, v nedeljo takoj po poznem kosilu. Sedel sem v materini sobi, ji pomagal raznizavati raztrgan biserni našiv; nepričakovano in hitro so se odprla vrata, babica je pomolila v sobo prestrašen obraz in je glasno pošepetala:

»Varja — prišel je!«

Takoj nato je izginila.

Mati se ni premeknila, ne zgenila, vrata pa so se zopet odprla in na prag je stopil ded ter svečano rekel:

»Obleci se, Varja — pridi!«

Ne da bi vstala, ne da bi pogledala nanj, je vprašala mati: »Kam?«

»Pridi v božjem imenu! Ne prepiraj se! On je miren človek, v svojem delu — mojster, Lekseju pa bo — dober oče . . .«

Ded je govoril nenavadno važno in je cel čas gladil z rokami svoja boka.

Mati ga je mirno prekinila:

»Pravim vam, da iz tega nič ne bo . . .«

Ded je stopil proti njej, iztegnil roke kakor slepec, se sklonil, namršil in zakričal:

»Idi! Če ne — te popeljem! Za lase . . .«

»Popeljete me?« je vprašala mati in vstala; njen obraz je pobledel, oči so se zožile, hitro je začela s sebe riniti jopo, krilo, in ko je bila v sami srajci, je šla proti dedu in rekla: »Popeljite me!«

Ded je zarežal in ji zagrozil s pestjo:

»Varvara, obleči se!«

Mati ga je odrinila z roko in prijela za kljuko:

»Nu, pojdiva!«

»Proklinjam te!« je šepetaje rekel ded.

»Ne bojim se. Nu?«

Odprla je duri, toda ded jo je zgrabil za srajco, padel pred njo na kolena in zašepetal:

»Varvara, vrag, pogubiš se! Ne delaj sramote . . .«

In tiho, žalobno je zavil:

»Ma-ati, ma-ati . . .«

Babica je prestrigla materi pot, mahala proti njej z rokami, kakor da bi gonila kokoš, zapodila jo je nazaj in godrnjala skozi zobe:

»Varjka, neumnica, kaj počneš? Boš šla, nesramnica!«

Sunila jo je v sobo, zaprla duri, se sklonila k dedu, ga z eno roko vzdigovala, z drugo pa grozila:

»U-u, stari vrag, nespametni!«

Posadili sta ga na divan, on je plosknil z rokami, odprl usta in stresel z glavo; babica je kriknila materi:

»Napravi se!«

Pobiraje s tal obleko, je rekla mati:

»Ne pojdem k njemu — slišite!«

Babica me je sunila z divana:

»Prinesi korec vode, hitro!«

Govorila je tiho, kakor da bi šepetala, mirno in oblastno. Zbežal sem v vežo — v prvi polovici hiše so enakomerno štorkljali težki koraki, v materini sobi pa je zadonel glas:

»Jutri odidem!«

Odšel sem v kuhinjo in sedel k oknu kakor v sanjah.

(Dalje prihodnjič.)

Spominjajte se CMD

Sledeče srečke drž. razredne loterije

kupljene v Zadružni hranilnici r. z. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, oziroma v upravi Večernika, Maribor, so bile izžrebane dne 12. novembra:

Din 2000 sta zadeli srečki 82.564, 87.123

Po **500 Din** pa so zadele naslednje št.: 14.127, 76.710, 76.734, 100.736, 15.443, 30.972, 40.585, 53.489, 53.412, 91.797 91.708 91.726, 91.775, 115.675, 115.620, 8.087 8.077 9.741, 20.893, 20.898, 23.470. 23.449, 23.427, 34.195, 47.753, 47.760, 48.589, 48.585, 48595 48.544, 48.569, 48.586, 59.335 60.828, 115647 60.897, 60.890, 70.252, 70.257, 71.846, 71.863, 71.810, 83.285, 83.264, 83.247, 86.318, 96.925, 96.932, 97.797, 97.786, 97,763, 111.133, 111.155, 120.164, 120.108, 123.336, 9.313, 24.295, 24.295, 24.235 24257 24.293, 34.060, 58.092, 61.248, 70.252, 70.257 71.846, 71.863, 71.810, 73.642, 82.586, 87.151 87.121, 87.139, 87.174, 99.563, 99.593, 110.776, 110.715, 122. 785, 122.750, 122.796.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5·—

Ženitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10·—

Kupim staro zlato,
srebrn denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. Ilger, Maribor, Gosposka ulica 15. 11.a

Iščem službo
kot potnik ali inkasant. Vložim 20—30.000 Din kavcije. Naslov pove uprava lista. 1660

Tri hiše
na prodaj. Ena Aleksandrova c. 120.000 Din, takoj stanovanje (zadostuje polovica gotovine); dve Pobrežje Din 140.000 (tudi deljeno). Naslovi »Marstan«, Maribor, Koroška c. 10. 1663

Boljša gostilna
s stanovanjem na najbolj prometni cesti radi bolezni takoj na prodaj ali najem. Naslov na »Marstan«, Maribor, Koroška c. 10. 1662

Galoše in snežne čevlje
popravlja Ameriška vulkanizacija. Maribor, Zrinjski trg. 1649

Velika zaloga kuhinjske posode.
Vsaki gospodinji znano prvovrstno posodo znamke »Herkules«, Ia. aluminijevo, litoželezno, posteklenо, tehtnice, ribeže, sita, deske za testo, valarje, likalnike, razne oblike za pecivo, kutlje za špecerijo in dišave, kotličke in šibe za sneg, solnike, mlečne kangle, cedila, vedrice, umivalnike, vrče, stiskalnice za ocvirke in krompir, samovare »Phöbus« in druge vrste, škafe, lonce za kuhanje perila in perilnice, jedilno orodje in žlice vseh vrst, jedilne servise iz porcelana, krožnike iz porcelana in kamenine, umivalne garniture in vse vrste steklene robe. — Albert Vicel, Maribor, Glavni trg štev. 5. — 15.a

Pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, ezencnega kisa; čaj v zavitkih in odprt dobite po ugodnih cenah v trgovini 14 a

JAKOB PERHAVEC - MARIBOR - GOSPOSKA 19

NA DROBNO IN DEBELO *Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov* POSTREŽBA TOČNA

Zahtevajte povsod „Večernik"!

POZOR! POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji,

ako Vam Vaši stroji nagajajo obrnite se na specijalno mehanično delavnico **Justin Gustinčič,** Tattenbachova ulica štev. 14, ker ima ista specijalni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 937

Din 199·—

čevlji s spono lakasti in v modnih barvah pri

Anici Traun

Grajski trg 1 870

SVETOVNI PATENT

„ZEPHIR"

Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur

„ZEPHIR", tvornica peči

Zastopstvo za Maribor Železnina

PINTER & LENARD 1496

Moške ovratnike, moderne fazone, priznano najboljši fabrikati,
Samoveznice, najnovejši vzorci
Modne srajce
Spalne srajce
Spodnje hlače
Dokolenice
1427
Slavko Černetič, Maribor, Aleksandrova 23

Radi velike zaloge se prodaja ceneje kot bi bila

Razprodaja

razne flauše za damske plašče in duble za zimske suknje in raglane v manufakturni trgovini

A. Macun, Maribor, Gosposka 10

Glej spremembe cen v izložbi, katere veljajo samo pri nakupu proti takojšnjemu plačilu. 1661

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO 1546

PINTER & LENARD

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 32 — 34

Traverze, cement, železo, žičnike, žico, strešno lepenko, poljedelsko orodje, peči in štedilnike, vseh vrst kovanja za stavbe, orodje za obrtnike, kuhinjsko posodo itd. v veliki izbiri in po najnižjih cenah.

KAJ NAJ KUPIM MOŽU ZA MIKLAVŽA? Ne beli si las, temveč pohiti na

KOROŠKO CESTO 9 K TRDKI L. ORNIK

kjer najdeš za suknjo ali usnjen jopič svojega moža

KRZNEN OVRATNIK

Izbira je velika! 1664 Žena, pomni, da Ti bo mož za to darilo najbolj hvaležen in vedel Tvojo kolosalno idejo primerno cenit!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.